

Bijlage 1**Overzicht implementatie referentieniveaus in toetsen en examens in po, so, vo en mbo**

Primair en speciaal onderwijs					
Vanaf voorjaar 2015 zijn voor po taal- en rekentoetsen beschikbaar die objectief vaststellen in hoeverre leerlingen in groep 8 referentieniveau 1F/2F (lezen en taalverzorging) en 1F/1S (rekenen) beheersen.					
2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	
Vorbereiding van taal- en rekentoetsen die objectief de referentieniveaus meten in groep 8.	Vorbereiding van taal- en rekentoetsen die objectief de referentieniveaus meten in groep 8.	Vorbereiding van taal- en rekentoetsen die objectief de referentieniveaus meten in groep 8.	PO: Leerlingen in groep 8 maken voor het eerst taal- en rekentoetsen die vaststellen in hoeverre zij de referentieniveaus beheersen.	SO: Leerlingen in groep 8 maken voor het eerst taal- en rekentoetsen die vaststellen in hoeverre zij de referentieniveaus beheersen.	
Voortgezet onderwijs					
VMBO examinering afgestemd op referentieniveau 2F HAVO/VWO examinering afgestemd op referentieniveaus 3F en 4F					
2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Beperkte pilot rekentoets.	Eerste pilotjaar rekentoets.	Tweede pilotjaar rekentoets (generale repetitie).	Invoering van de rekentoets. Rekenen nog geen onderdeel van de uitslagregel. Cijfer komt op de resultatenlijst. Aanscherping uitslagregel vmbo eindcijfer Nederlands.	Afstemming van de examens Nederlands op de referentieniveaus.	Rekenen wordt onderdeel van de uitslagregel.
Rekenen wordt onderdeel van de uitslagregel zoals vastgelegd in het gewijzigde Examenbesluit VO (Staatsblad, jaargang 2012, nr. 217).					

Middelbaar beroepsonderwijs									
		2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
mbo-4	Ned	Pre-pilot	Pilots	Pilots	Pilots	Centraal examen	Centraal examen	Centraal examen	Centraal examen
	Rek	Pre-pilot	Pilots	Pilots	Pilots	Pilots	Centraal examen	Centraal examen	Centraal examen
mbo-2 en mbo-3	Ned		Pre-pilot	Pilots	Pilots	Pilots	Centraal examen	Centraal examen	Centraal examen
	Rek		Pre-pilot	Pilots	Pilots	Pilots	Pilots	Centraal examen	Centraal examen
Entree-opleiding	Ned/ Rek		Pilots	Pilots	In 2014 besluit over invoering centrale examinering				
<ul style="list-style-type: none"> • Gedurende de pilotfase worden de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen met instellingsexamens geëxamineerd en worden de behaalde resultaten niet meegenomen bij de slaag-/zakbeslissing. • Vanaf 2013-2014 worden de behaalde resultaten toegevoegd aan het resultatenoverzicht bij het diploma. • Bij invoering van centrale examinering geldt de uitslagregel zoals die is vastgelegd in het gewijzigd Examen- en Kwalificatiebesluit WEB (Staatsblad, jaargang 2012, nr. 217). 									